

ಯಾವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೀಟವಾಗುವವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಭಕ್ಷಿಸುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುರಿದು ಇಲ್ಲವೇ ಬೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ರುಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಸಾಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಮಣಿಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಾಲಾಂಡ್‌ನ ಮೂಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ತರಕಾರಿಗಿಂತ ಕೀಟಾಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಹಿಮಾಲಯ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಕೀಟಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ವಿಷಮಯ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯ, ಮತ್ತವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಉಪ್ಪು, ಮೆಣಸು, ಮಸಾಲೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹುರಿದು ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೆಡದಂತೆ ಇಡುವುದೂ ಅವರ ಅಡುಗೆಯ ನೈಪುಣ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಂಪಿರವೆಗಳನ್ನು ಚಿಟ್ಟಿಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವುದಿದೆ. ಸ್ಟೇನ್, ಜರ್ಮನಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳ ಮೆನುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನ್ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪಿನ ತಿರುಳಿಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಮಿಶಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಹೊಂ ಬುಡಕಟ್ಟು, ಮಣಿಪುರದ ನಾಗಾಗಳು, ಇರುವೆ, ರೇಶ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಣಜದ ಹುಳುಗಳ ಜೊತೆ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಎಳೆಯ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕಣಜ ಕೃಷಿ ಹೇಗೆ?

ಏಶಿಯನ್ ಜೈಂಟ್ ಹಾರ್ನೆಟ್ (ದೊಡ್ಡ ಕಣಜ) ಮತ್ತು ಏಶಿಯನ್ ಹಾರ್ನೆಟ್ (ಸಣ್ಣ ಕಣಜ) ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ರಫ್ತಾಗುವ ಕೀಟಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಕಣಜ ಭೂಮಿಯ ಅಡಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಗೂಡುಕಟ್ಟಿದರೆ, ಚಿಕ್ಕದು ಮರದ ಪೊಟರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಒಮ್ಮೆ ಗೂಡನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ನಿಗಾವಹಿಸುವ ಬೇಟೆಗಾರರು 'ರಾಣಿ ಕಣಜ' ಮಾರ್ಚ್ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುವುದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವವರೆಗೆ ಮೊದಲ ಸಾಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಗಾಜಿನ ಬಾಟಲಿಗೆ ತುಂಟಿಕೊಂಡು, ಗೂಡನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಣ್ಣು ಕಣಜಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ನೀಡಿ ಅವು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಡುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಗೂಡಿನಲ್ಲೂ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಣಜಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ವೇಳೆಗೆ ಗೂಡಿನ ತುಂಬ ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಪೊರೆಹುಳುಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಗೂಡಿಗೆ ಹೊಗೆ ಹಾಕಿ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಗಾರ

ಕಣಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಣಜಗಳು ಮುಂದಿನ ಸೀಸನ್‌ವರೆಗೂ ಅಚ್ಚಾತದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಕಣಜಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನೇ ಕಸುಬುನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಣಿಪುರದ ಫಲೀ ಹಳ್ಳಿಯ ತಿಂಗಮಚೋನ್ ಪ್ರಕಾರ, 'ಕಣಜ ಪಾಲನೆ ತುಂಬಾನೆ ಲಾಭದಾಯಕ' ವ್ಯವಹಾರ. ಒಂದು ಕೇಜಿ ತೂಕಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 1600 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ನಗರದ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. 'ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ, ಸೀಸನ್ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ 20 ಕೇಜಿಯಷ್ಟು ಕಣಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ, ಐದಾರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತರಿಂದ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ, ಯಾವುದೇ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದೆ!' ಎಂದು ತಿಂಗಮಚೋನ್ ಉಮೇದಿನಿಂದ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಮರದಿಂದ ಗೂಡನ್ನು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಣಜಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನೇನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಂಶವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರತ್ತ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಅವು, ಲಾರ್ವಾಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಕಣಜಗಳು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಮೈಗೆ ವಿಷವೇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಉರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಬೇರೆ ಲಾಭಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವ ತಿಂಗಮಚೋನ್, 'ನೆಗಡಿ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮಿನಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜೇನುನೋಣಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಕಣಜಗಳು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಯೋ ಕಂಟ್ರೋಲರ್‌ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ; ಓಕ್ ಮತ್ತು ಚಯೊಟಿ ಮರಗಳ ಬೀಜಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ಕಣಜ ಕೃಷಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಕು ಎಂದು ರೈತರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ನಿಗಮವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಅಗತ್ಯ

ಕೀಟಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಗಳಿಸುವ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿರುವ ನಾವೆಲ್ಲ ಕೀಟ ಪಾಲನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಕೀಟಾಹಾರದ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೆಲಮೂಲದ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಕುರಿತು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲವೂ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಔಷಧವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಲು ಬೇಕಾದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಜ್ಞಾನ, ಪದ್ಧತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ. ಹಣದ ಬಗ್ಗೆಯಷ್ಟೇ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿರುವ ಜೀನ್ಯೋಣಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಧೆಗಳೆದರೆ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಸರ ದುರಂತ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೀಟಾಹಾರ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತೀವ್ರ ನಿಗಾವಹಿಸಿ ಪರವಾನಿಗೆ ಇರುವ ಕೀಟಗಳ ಪಾಲನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳ ಮಾರಣಹೋಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದು.

ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೀಟಾಹಾರ ವರದಾನವೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವ ತಜ್ಞರು, 'ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುವ ಮಿಡತೆ ಹಿಂಡನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೀಟಾಹಾರದ ಬಗೆಗಿನ ಅಸಹ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮೊದಲಾಗಬೇಕು' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಒತ್ತಡ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಬಹುಪಾಲು ನೆರವಾಗುವ ಮತ್ತು ಹದಿನೈದನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಾಹಾರದ ಸೇವನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in